

С Т А Н О В И Щ Е

за

изпълнителската докторантура на Франсис Нектариос Гай от Англия/Кипър на тема "Диригентски практики при нотационни отсъствия на тактови черти", проведена в НБУ

от

проф.д.н. Димитър Христов, композитор,
музиковед, педагог, общественик, издател

Франсис Нектариос Гай е дългогодишен възпитаник на български музикално-педагогически институции. Владее прекрасно български език, английски език, гръцки език. Обучаван е в Националната музикална академия в София като музиковед, завършва магистратура. След това в Института за изследване на изкуствата/БАН защитава научната и образователната степен доктор по музикознание със забележителен в качествата си обемист труд за гръцкия композитор Георгиос Сицилианос, написан и издаден на български език. За този труд получава най-високи оценки. Сега тази докторантура в НБУ е негова втора докторантура, тъй като Франсис Нектариос Гай иска да се квалифицира и като диригент. Примами го "златната" диригентска палка и възможността да музицира с оркестър пред публика.

Присъствах на 4 от неговите задължителни 6 публични концерта. Бях в Габрово с техния Камерен оркестър. В Перник с Камерния оркестър на Райчо Христов. В НБУ с Камерния оркестър на Габрово. Проведе и мой авторски концерт в Националната музикална академия в София при удостояването ми с "доктор хонорис кауза" на академията. Този концерт бе с Щатния оркестър на НМА.

Като диригент той е спокоен, уравновесен, репетиционната му работа преминава в приятелска атмосфера без напрежение и излишни конфликти, с ясни изисквания и точен жест, познава партитури-те си безупречно. На концертите пред публиката е впечатляващ с високата си фигура, професионалното си поведение, емоционалния си отклик, успява да завладее публиката, да я убеди и да я накара да го следва. Създава преживяване. Навсякъде имаше успех, който приемаше спокойно. Избягва всякакво шоу-поведение като диригентска техника. Жестовете му са освободени от напрежение и преднамереност, не се натрапва, оставя музиката да властва.

Франсис Нектариос Гай е завършен диригент. Може да застане на пулта на всеки оркестър и ще има успех. Остава да бъде забелязан от оркестрите...

А сега за неговия музиковедски труд "Диригентски практики при нотационни отсъствия на тактова черта". Написан е на български език. Съдържа много нотни примери. Добра библиография.

В XX век нотационните системи без тактова черта са навред разпространени, макар и да не са преобладаващи. В XX век композиторите създават често свои нотационни системи, затова задължителна диригентска практика е изискването за "легенда" към партитурата, т.е. обяснения на нотационните знаци.

Франсис Нектариос Гай избира из това море от практики на композиторите 4-ма автори: Ханс Вернер Хенце с творбата му за малък камерен състав "Ел Чимарон"; Пиер Булез с "Чук без господар" за по-разширен камерен състав; Янис Криту, гръцки композитор, с творбата му за гигантски симфоничен оркестър "Енантидромиа"; творбите на Димитър Христов "Чакай своите пицикати", Концертни вариации върху темата "Ероика" на Бетховен за пиано и камерен оркестър, в тази творба Гай се показва и като съпровождащ диригент, акомпаниращ, "Свеждам чело" за солиращо виолончело и камерен оркестър. Хенце, Булез и Криту са почти невъзможни за изпълнение у нас освен с много репетиции и финансови разходи, творбите на Димитър Христов са често изпълнявани и понятни за оркестрантите.

В труда си Гай се спира на диригентските практики. Под термина "практики" разбира подходите към партитурата, разчитането ѝ, решаването на възникващи своеобразия в изпълнението.

Ръкописът му е решен с най-висок професионализъм и разбиране на необичайната проблематика. Заявявам го като композитор на част от творбите, като музиковед и затова няма да привеждам доказателства. Приносът на Гай като изпълнител и като музиковед е очевиден, защото подходът му към тези известни небългарски творби допринася за разширяване на разбирането и оценките им.

Терминологичният му апарат е безупречен. Анализът на десетките примери е достатъчен. Позволявам си да предложа на уважаемото жури да присъди на Гай, Франсис Нектариос, научната и образователна степен "доктор". Той я заслужава и в новото поприще, към което е тръгнал.

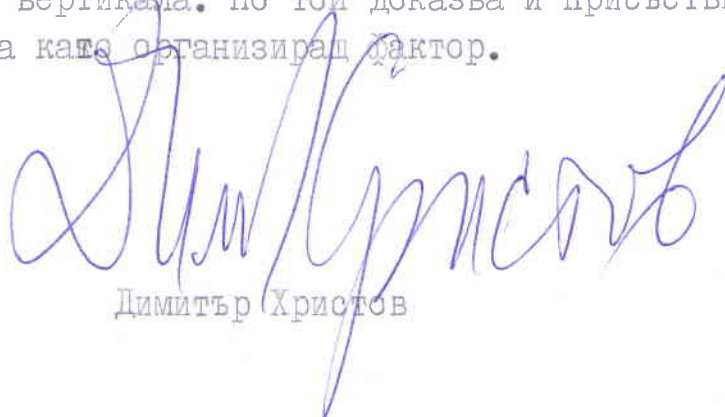
София, 2 юли 2016

Проф. д. н. Димитър Христов

III. Приносът на Франсис Гай в музиковедския му ръкопис е преди всичко в доказателството – теоретично и практическо – че безтактовите нотации осъществяват ефектите на хоризонтално-подвижния контрапункт, известен в полифонията, който позволява хоризонталните партии да се разместват в забележими или незабележими разстояния. Така се овладява появяващият се на пръв поглед привиден хаос на вертикала. Но той доказва и присъствието на метричната единица като организиращ фактор.

София, 2 юли 2016

Димитър Христов